

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4 uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12
za četiri leta	6
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajo posamezne številke po 6 stotink (3 dvé.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 dvé.).

Telefon str. 870.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslani, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati ločeno v Trstu.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Boj za slovensko pravico!

(Članki, pisani izven uredništva od avtorja, ki sicer ni sodruznik „Edinosti“.)

III.

— a — Kdor čita razne časopise in spise ljubljanskih bogoslovskih učiteljev, mora priti do krivega prepričanja, da ima latinska cerkev **jedina** vse lastnosti prave Kristove cerkve, da je torej **samo latinska cerkev** prava rimo-katoliška cerkev in da je **samo latinski jezik** — sveti cerkveni in bogoslužni jezik.

V tem smislu piše »Slovenec« v svoji 230. številki:

»Čisto, celo katoličanstvo je za nas jedini temelj obstoja in napredka!« Ljubljanski »Cerkveni Glasbenik« piše v 5., 6. in 7. številki l. 1902.: »Cerkvene naredbe jasno in določno govorijo za latinski jezik kot splošno cerkveno-liturgični jezik..... V krajih... kjer poč' raje v domačem jeziku, kjer njim samim in ljudstvu tako ugaja — tam se zanemarija glavni smoter cerkvenega petja: češčenje božje, tam se v resnici ne obhaja bogoslužje, temveč dotični faktorji in izvršujoči pevci služijo sebi, častit se in sosesko.... Ustavljati se, je, kakor greh vraževanja in nepokorne biti, kakor hudobija malikovanja!«

»Ena je rimsko-katoliška cerkev v veri, ena hoče biti tudi v jeziku!... V edinosti bogoslužnega jezika (latinskega) se kaže cerkev tudi na zunanji v resnici vesoljno ali katoliško.... (Ha! ha! torej kdor ni Latince, ni katoličan! Op. stavč.)... In slednjih ima latinski jezik kot edini bogoslužni jezik na sebi znak apostolovosti!... Tako so »reformirani« v Ljubljani Kristovo cerkev! Take krivoverske nauke trošijo med verno slovensko ljudstvo!

Našim čitateljem ni treba dokazovati prave katoliške resnice. Vsi znajo, da je Kristova cerkev jedina v veri, a razni jeziki in obredi so njena lepa dika, kakor uče rimski papeži in cerkveni očetje. Tudi znajo, da je Kristova cerkev zaradi tega katoliška, ker je objela vse narode in vse jezike. Ako bi pa hotela biti samo latinska, bi s tem postala nacionalna latinska cerkev in bi prenehala biti dobra katoliška mati vsem krščanskim narodom. O apostolnosti latinske cerkve nam niti ni treba izgubljati besed, ker je zgodovinska resnica, da je latinska liturgija nastala še le v IV. stoletju,

a da so bile vsekako pred njo sirokaldejska, koptijska in grška liturgija.

To je resnica! In ko »Slovenec« v svoji 228. številki trdi, da je Kranjsko ljudstvo v verskih vprašanjih dobro podkovano, ne govori resnice.

Na Kranjskem so zgrešili katoliško pot in se nahajajo v zmoti, v nemško-latinskem razkolu. Proti temu se morajo vzdigniti vsi pošteni slovenski sinovi in spraviti slovensko ljudstvo na pravo katoliško pot. Tudi liberalni voditelji naj se oklenejo svete Ciril-Metodijeve cerkve, ki je jedino prava katoliška cerkev za Slovence!

Ne, sedanja latinska cerkev ni naša domača katoliška cerkev, ampak nam je kruta tujka.

V sedanjih cerkvah je prepovedano vsako slovensko bogoslužje. Nekatere molitve so sicer dovoljene v domačem jeziku, ali samo, dokler hočejo škofje in župniki. Tako je škof Flapp odpravil, kjer je le mogel, vse, vse molitve in cerkvene pesmi — tudi na tihih mašah — v domačem jeziku. Kardinal Misija je zatrl v Gorici še celo slovenske »zdrave Marije« po tihih mašah. V tržaški škofiji ne morejo slovenski in hrvaški verniki govoriti s svojim škofom, a v mnogih krajih niti s svojimi župniki, ker ne znajo njih jezika. Tudi na Kranjskem se bolj in bolj zatira slovensko cerkveno petje, pa tudi slovenske molitvice. »Slovenec« sicer kriče, da se po »latinskih« cerkvah vsaj po trikrat več moli v slovenskem jeziku, nego v unijatskih, ali to njegovo kričanje je le slaba, neslana šala...

Taka slaba neslana šala je tudi »Slovenec« trditev, da je za ljudstvo enako, ako duhovnik opravlja tih mašo po latinsko ali staroslovensko. Tudi na tih mašah se mora dosti tega moliti tako, da čujejo okoli stoječi. A one lepote, ki daje peta maša v slovenskem jeziku, ni možno nadomestiti z ničemer. Zastonj so vsi izgovori z molitveniki! Sam dr. Mahnič piše o tej stvari tako le:

»Vztočni kristjani so ohranili... posebno liturgično vdeleževanje ljudstva pri službi božji. Na zapadu (v latinskih cerkvah) dandanes nadomeščajo liturgično, ljudsko pobožnost molitveniki in druge privatne sestavljene pobožnosti. Privatna pobožnost in navadni molitveniki pa ne moreta nikdar nadomeščati liturgičnih pobožnosti, ki so nekako sestavljene od sv. Duha.« — (Rimski katolik 1895 str. 81.)

njih se ni moglo računati. Vztrajali so pri svojem kandidatu, kakor noht pri mesu, z upornostjo pravih sektarjev, pak se niso dali odvračati od njega ni z obljubami, ni z grožnjami, marveč so gledali, da še pridobe koga iz Grabaričevega ali Branimirjevega taborja. A tudi njihov kandidat je pazil budnim očesom na svojo čredo, držal jo zbrano in prešteval vsaki dan. Troška ni imel velikega ž njimi. Dočim so se Grabaričevi in Branimirjevi volile gostili s pečenkami vsake vrste in dobrim vinom, bili so oni drugi zadovoljni s kuhanim fižolom, s česnom ali jajci, a mesto vina so se napili z najprostejim in najcenejšim žganjem.

V tem, ravno nekoliko dni pred volitvijo, se je bila dogodila neznanstvena stvar, ki je spremenila razmerje volilnih glasov na škodo Branimirjevo.

Nekega dne vračala se je Melita v elegantni kočiji s pristave Klise, kamor se je bila odpeljala popoldne. Pred njo sta se vozila dva kmeta na lahkem slavonskem vozu. Menda nista bila trezna, ker sta gromovito pevala, a tudi konja sta gonila tako po svatovski. Ko sta opazila, da se za njima vozi

Molitveniki in privatne pobožnosti toraj niso prave vrednosti, a še slabša je latinščina v slovenskih cerkvah. To je sodba dra. Mahniča. Radovedni smo, kako sodbo bi on še le izrekel nad naukom »Cerkvenega Glasbenika«, 1902 str. 51, ki piše tako le:

».....Verniki bodo imeli mnogo koristi od sv. daritve, če pazljivo in pobožno sledijo raznim mašnikovim priklonom in pripogibom, njegovim stopinjam in kretnjem. Ozirajo naj se na mašnika, kako povzdiguje svoje roke kvišku proti nebu, kako se ponižno trka na prsi!...«

Tako torej naj bodo naši bistri in razumni Slovenci na maši kakor lipovi bogovi, brez molitve, brez višega razuma — samo da se reši nezmiselnost latinščina po naših cerkvah! Hujše obsojbe nad latinskimi jeziki po naših cerkvah nismo še čuli nikdar! Vihingovci, skrijte se!!! Ljubljanski bogoslovski učitelji so raztresli po vsej deželi obrekovanje, da je prestop na slovensko unijatsko cerkev prvi korak v razkol. Še celo glagolsko bogoslužje je nevarno. Njim velja:

»Proč z latinščino je: proč od Rima!« (Glej »Cerkveni Glasbenik«, 1902 str. 41.)

To delajo, kakor dokazuje tudi vsak njihov korak zaradi svoje strankarske koristi, ker jim obrekovanje goni vodo na mlin, mnogi pa tudi iz osobne mržnje in ker so plitkega uma. Kriče na posamične osebe ter jim podtikajo »shizmatične tendence!« Kriče, da se z vztočnim obredom Slovani — tudi katoliški unijati! — pogublajo. Kriče, da potom slovenskega bogoslužja pridejo liberalci do vlade in da uničijo potem cerkev! Kriče, da se v unijatskem obredu izgubita pobožnost in krepostno življenje. Sv. Unija je za versko in narodno edinost nevarna in naravnost izdajalska. (Glej »Slovenec« 1902 št. 230.) Tako bi lahko rekli na kratko: ljubljanski vihingovci očitajo slovenskemu bogoslužju, da se z njim motijo čisto vere, pobožno življenje in jedinstvo Kristove cerkve ter da se z njim širi osebno sovraštvo. Ali vse to ni nič novega; ta obrekovanja so tako stara, kakor je staro samo slovensko bogoslužje. Na obrambo svetega slovenskega bogoslužja so vstali sami rimski papeži. Ivan VIII. piše leta 880 tako le:

»Litteras slavonicas, quibus Deo laudes debitas resonant, jura laudamus, (slovenski jezik, v katerem se Bogu dolžne hvale prepjevajo, po vsej pravici odobravamo).«

V tem zmislu govore: Inocent IV., Urban VIII., Benedikt XIV. in mnogi drugi vse

grajščakinja, začela sta voziti bolj počasi in to po sredi ceste. Čim sta opazila, da je Melitina kočija bolj podvizala z namenom, da ju prihitijo, sta ona, čim bolj sta mogla pogrnala svoje kljuseti ter sta prašila grajščakinji pred nosom.

Ta brezobraznost je razjezila Melito. Videča, da jej ta raztrganca na vozu kljubujeta, je planila ta grofovska hči.

»Goni naprej!« je zapovedala kočijažu, ki je na to odjenjal vajeti konjema. Opazivša to, sta kmeta na vozu udarjala bičem po kljusetih, ki sta bežala kakor spačena. Ali kako naj ubežita gospokima krasnima konjema? V hipu je Melitina kočija dotekla kmečki voz, no v hipu je kmet zategnil v stran, ravno pred nje kočijo. Melitina kočijaž razsrjen radi take drznosti, je dva-trikrat ošinil kmeta z bičem ter blisknil mimo njiju a o tem se je zadel ob stran sedeža na kmečkem vozu in ga preyrnil.

Kmeta sta začela grozno kleti in psovati, lučaje Meliti razne sramotne besede, kakor »gospoško strašilo«, »črni zmaj« (zato ker je nosila črnino) in druge še huje in bolj prosteške. (Pride še.)

do Leona XIII., sedanjega papeža. Sv. zbor Propagande je dne 29. julija 1804 ukazal našim slovenskim in hrvaškim škofom: »d' invigilare perhè si conservi un rito, che fù di tanto vartaggio alla cattolica religione, perhè le eresie del secolo XVI. non penetrassero in codeste regioni. (Naj pazijo, da se ohrani (slovenski) obred, ki je bil tolike važnosti za katoliško vero, da niso prišle krive vere XVI. stoletja v tiste kraje).«

To je menda dovolj jasno!! Kedo pa ima pravico do slovenskega obreda in jezika? Na to vprašanje nam odgovarja papež Inocent X.:

»Gentes Illyricae, quae longe lateque per Europam diffusae sunt, (ilirski [slovenski] narodi, ki bivajo na dolgo in na široko po vsej Evropi).«

Tako je katoliška cerkev vedno branila in ljubila slovensko bogoslužje, kakor vsažen del svojega telesa. Jasno je torej, da, kedor nasprotuje in zasramuje slovensko bogoslužje, nasprotuje sami katoliški cerkvi in jo s tem zasramuje. Po tem se lahko sodi grešno delo ljubljanskih Vihingovcev!!

Katoliška cerkev je vedno rada dovoljevala narodni cerkveni jezik. Evo dokaza: »Etiam saeculo XVII. pro Chinensibus, dum spes erat eos ad Christum convertendi, jam paratus erat Indultus (seil. eis permittente ut celebrarent liturgiam in lingua chinensi)... Benedikt XIV. de sacrific. missae. (V XVII. stoletju, ko je bilo upanja, da prestopijo Kitajci v Kristovo cerkev, je bilo že pripravljeno »Dovoljenje«, da se [sme obhajati sv. maša na kitajskem jeziku]. Tako za Kitajce. Tudi Madžari so vdobili v novjšem času svoj bogoslužni jezik ter imajo že 2 svoji škofiji v Munksú in Ungvaru.

Novi narodi dobivajo nove pravice, Slovonom pa zatirajo domači sinovi stare pravice! Ali ni to delovanje izdajalsko?!

Slovenci imamo samo še enega škofa — dra. Mahniča! Kolikor mu njegovo katoliško in slovensko delovanje vzbuja spoštovanje v naših krogih, toliko pada njegova veljava v Ljubljani! Koga je nedolgo temu napadal »Piccolo« in smoga mi proti Židu branili, ustal je proti nam »Slovenec« Židu na pomoč, ter nas je stavil na sramotilni oder med liberalce. A kedaj je hvalil »Slovenec« dra. Mahniča? Takrat, ko je poslednji stal še v nemško-latinskih vrstah, pa je na pr. zahteval, »da se morajo prašanja, ki se pri obredu sv. krsta dajo krščencem, oziroma njihovim botrom, odgovorjati v latinskem jeziku!« (Glej »Pol. Periodicum«, 1887 št. 10.) Tedaj je bil dr. Mahnič vaš — sedaj je pa naš!!

Dolžnost slovenskih škofov in svečnikov je, da delujejo za združenje svojih razkolnih bratov. Potom latinščine tega ne dosežejo nikdar!! Združenje je možno samo potom unijatske cerkve. Poglejte pa na naše sedanje odnose. Gorjé, ako bi naši pravoslavni bratje znali o latinskem fanatizmu sedanjih slovenskih cerkvenih poglavarjev!!

Slovenci potrebujemo krvavo dobre, močne organizacije. Nemški latinizem je razjel vse naše javno življenje. Sedaj uničuje naše zadnje ostanke. Ako kedaj, ključedane slovenske rodoljube dolžnost, da rešijo slovensko ljudstvo tujega jarma. Potom latinske cerkve in Vihinga so Nemci najprej začeli zasluževati Slovence — potom slovenske cerkve začne prihajati Slovincem najprej odrešenje!!

P O D L I S T E K

120

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radl.

Drugi del.

X.

Agitatorji Branimirjevi in Grabaričevi so dovršili svoje najteže delo, da so namreč razčistili polje, da se je vedelo sedaj, kam pripada kateri volilec. Glasovi so bili nekako enako porazdeljeni, pa je sedaj trebalo samo, da vsaki kandidat svoje privržence utrdi v veri in da poleg tega, ako je mogoče, pridobi za-se še ta ali oni nasprotni glas. Delalo se je živo na vse strani in denarjev se ni varčilo. Nastala je uporna borba za glasove; kdor je koga pridobil za-se, gledal je, da si ga obrani, ali ob vsem tem vendar ni bil še gotov, da se mu jutri ne izneveri. Z največjo napetostjo so pričakovali volitve, ki se je bližala. Šlo je za tri, štiri glase. »Siolisti« so imeli kakih trideset glasov, kateri bi lahko odločili, ako bi jih dali za enega ali drugega od obeh glavnih kandidatov. Nu, na

Politični pregled.

V Trstu, 18. oktobra 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje večerajšnjega brzojavnega poročila.) V nadaljevanju večerajšnje seje je zbornica razpravljala o slučaju posl. Lupu. Ojstro so napadali vladu radi tega slučaja posl. Ofner, Rieger, Stransky in Nikolaj Vasilko. Ofner je pojasnjeval, kako je disciplinarni senat Lvovskega apelnega sodišča stavil posl. Lupu v disciplinarno preiskavo in mu odtegnil plačo, ker je isti na nekem zborovanju napadal poslance bukovinskega veleposestva. Lupu je namreč svetovalec Lvovskega deželnega sodišča. Poslanec Ofner je povdarjal, da se je s postopanjem proti posl. Lupu kršil § 16. državnih osnovnih zakonov in je spominjal na slične slučaje posl. Spindlerja in Seitzja.

Posl. Rieger je dokazoval, da se je v slučju posl. Lupu kršila imuniteta poslancev. Posl. Lupu da ni kritiziral postopanja zastopnikov bukovinskega veleposestva kakor sodni svetnik, temveč kakor poslanec. Ako bi bil isti kritiziral postopanje opozicije in bi bil opozicijskim poslancem rekel, da so tatinska drubal, bi gotovo nikomur ne prišlo na misel, da bi ga hotel staviti v disciplinarno preiskavo. (Posl. Eldersch: Imenovali bi ga svetovalec apelnega sodišča.) Postopanje senata Lvovskega apelnega sodišča pomenja izzivanje vsega parlamenta. Ako bi zbornica kaj takega trpela, dokazala bi, da je hujša od onega uradništva, ki neprenehoma dela krivice.

Vlado je branil sekcijski načelnik v justičnem ministerstvu, Schrott, katerega so poslanci neprenehoma pretrgovali z ostrimi mej-klici. Ko je govorilo še nekaj poslancev, je zbornica skoraj jednoglasno vsprejela naj-nost predloga posl. Ofnerja, nekoliko spremenjenega po posl. Stranskem, naj se slučaj posl. Lupu izroči imunitetnemu odseku, ki ima o tem sporočiti tekom osmih dni.

Tudi najnost drugih predlogov je bila vsprejeta.

O položaju. Gospod dr. Koerber je torej hotel zagroziti Čehom. S svojim govorom v prvi seji zbornice da jim je hotel pokazati, da se jih ne boji!

Tako nam tolmači »Neue Freie Presse« namen govora Koerberjevega. Ne vemo pa, ali jej je prišla od Koerberja inspiracija v tem zmišlju, ali pa mu iz lastne volje priteka na pomoč.

Glavni namen da je gospodu Koerberju pozvati parlament za razsodnika med vlado in Čehi. Čehi naj vidijo svojo osamljenost! Katastrofa, ki jo hočejo izzvati Čehi, da bi zadela tudi druge prijazne jim stranke in njihov lastni narod sam.

Tu priznava »Neue Freie Presse«, da je g. Koerber govoril »skozi ožno«, volilcem. Ali z drugimi besedami: da je hotel volilce ščuvati proti poslancem. To pa je ravno, kar je poslanec Pacifc očital Koerberju in kar je povzročilo največje ogorčenje v čeških vrstah.

Nadalje nam izdaja nemški list, da hoče g. Koerber apelirati na volilce, torej razpustiti zbornico. Izjava Szellova (o kateri govorimo na drugem mestu) da mu je omogočila to, ker ni več vezan radi nagodbe z Ogrsko. Z namerjanim naskokom na Koerberjevo vladu povodom razprave o nagodbi z Ogrsko da bojo morali Čehi še par let čakati. Zato je uverjen dunajski list, da si Čehi še enkrat ogledajo Koerberjeve načrte in da eventualno pridejo z drugimi predlogi.

Au ni čutno, da si Koerberjevi prijatelji toliko razbijajo glave — Čehov! Vse šanse so sedaj na Koerberjevi strani in nobena na strani Čehov! In vendar ugibljejo toliko, da li Čehi res izvrš svoje grozaje? Zakaj neki? Pa ne morda — iz ljubezni do Čehov?!

Boj za nagodbo z Ogrsko. Veliko ulogo je dosedaj igrala v pogajanju med Avstrijo in Ogrsko, ali bolje rečeno: v pehanju med Dunajem in Budimpešto za nagodbo, tako imenovana Szellova formula. In sicer kakor strašilo za avstrijsko vladu. Ta formula je namreč zahtevala, da se nagodba mora rešiti tudi parlamentarno do 31. decembra t. l. Ako ne — si uredi Ogrji po svoji volji. Ta formula je visela kakor Damoklejev meč nad avstrijsko vladu, kajti g. Szell se je držal svoje formule s trdovratnostjo fanatika. Taktika ogrskih vlad o pogajanjih za nagodbo je vsikdar v glavnem šla za tem, da je naše vlade spravljala v zadrege, v nasilna položaja. Čim več je

zadreg, s katerimi se mora boriti avstrijska vlada, tem manj sta nje svoboda v operiranju in nje moč, tem slabše je. A kolikor izgublja na moči pozicija naše vlade, toliko pridobiva ogrska.

Tako je bil namen — spravljati v zadrege — tudi glasoviti Szellovi formuli. Ob razoranih parlamentarnih razmerah v Avstriji n. pr. se še danes nikomur niti sanjati ne more, kako se stvari zasučejo, da-li se sploh še reši sedanji parlament! Kamo-li da bi se mogel kdo nadejati parlamentarne rešitve do roka Szellove formule, ali celo vezati v to?!

»Formula« je bila torej ministerskemu predsedniku Szellu kakor bič nad Koerberjevo glavo. Tem večje presenečenje vsej javnosti je pripravil g. Szell te dni, ko je v parlamentu ogrskem slovesno zalučal od sebe ta bič z izjavo, da za slučaj — ki pa nastopi gotovo — da ne bo možno parlamentarno ršiti nagodbe do konca leta, ostanje status quo, dosedanje stanje do leta 1907. Torej Madjari vendar ne mislijo srebati tako vroče juhe, kakor jo je kuhal g. Szell se svojo formulo, marveč je prilil ta gospod malo hladne vode, zatrdivši, da v označenem slučaju ne nastopi še gospodarsko ločenje, ampak se podaljša sedanje stanje. Sicer pride nekaj drugega vmes, ki bi zahtevalo, da čim prej pride na jasno med obema polovicama monarhije. Skoro, z 31. decembrom 1903., potečejo namreč trgovinske pogodbe z drugimi vlastmi in bi se morale torej skleniti nove. Toda pričakovati je, da dotične vlasti privole v podaljšanje sedanjih pogodb. Če ne več, vsaj za eno leto. To bi pomenjalo respiro izlasti za avstrijsko vladu: eno leto bi bilo pridobljeno za parlamentarno rešenje nagodbe. Na to stran bi se bila torej ostrina stavovske ublažila. Zato pa jo je poojstril gospod Koerber se svojimi načrti in še bolj svojim komentarjem v zbornici poslancev.

Kriza v Srbiji. Iz Belegrada poročajo, da bo novo ministerstvo tako le sestavljeno: General Cinear Marković (nevtralen), predsedništvo in upraviteljstvo kroninih posestev; Velimir Podović (zmeren radikalec), notranje stvari; Simon Lozanić (zmeren liberalce) vnanje stvari; beligranski župan Milan Marinković (radikalec) trgovino; general J. Pavlović (nevtralen), vojsko; vseučilišni profesor Milan Kapetanović (radikalec) pravosodstvo. Finančni in naučni minister še nista določena. Novo ministerstvo bo imelo nalogo povzdigniti ugled vlade v deželi in tirati na zunaj politiko svobodne roke. »Neue Freie Presse« trdi pa, da se bo vnanja politika novega kabineta naslanjala bolj na Avstrijo, nego na Rusijo.

Tržaške vesti.

Domači peš-polk št. 97 je dobil drugega poveljnika v osebi polkovnika Emila viteza Wagnerja iz istega polka. Dosedanji poveljnik, polkovnik Alfonz Bernath Bosutpoljski, je imenovan poveljnikom 2. gorske brigade v Trebinju.

Iz naroda za narod! Z Dunaja smo prejeli: Včeraj, v četrtek, je priredilo slovensko akad. društvo »Slovenija« zabaven večer na čast prvoletnikom. Večer se je razvil v lepo manifestacijo narodno-radikalne misli med slovenskim dijaštvom na Dunaju. Društveno zabavo so počastili s svojim obiskom tudi gospodje češki poslanci: Klofač, Čhoč, Zazvorka in Rataj ter gospoda dr. Vergun in Podgornik. Tudi razna slovanska dijaška društva so se odzvala društvenemu vabilu. Po pozdravu predsednikovem je g. tovariš, melicialec Vekoslav Spindler, v krepkih besedah očrtal prepored društva in je med obćim odobravanjem in viharimi živio-klici razložil njega narodno-radikalni program.

Gospod poslanec Klofač (burno pozdravljen) se je v svojem govoru popolnoma strinjal z gospodom predgovornikom, opozarjal na pangermansko gibanje in vspodbujal dijake k vseslovanski vzajemnosti. V istem smislu je govoril gosp. Vergun, povdarjaje važnost ruskega jezika, ki mora izpodrinuti nemščino v obćevanju Slovanov med seboj. Pozval je akad. društvo »Slovenija«, naj sodeluje na sestavljenju komiteta, ki bi pripravljaj obće dijaški shod vseh slovanskih plemen v Petrogradu za časa vseslovanske razstave.

Njegovim besedam je sledilo dolgotrajno in burno odobravanje, na kar je gospod Podgornik očrtal paralelo med staro liberalno in novo, radikalno »Slovenijo«, vspodbujal dijaštvo naj ostanje zvesto društvu,

ki je na mesto nekdanjega krokanja postavilo resno delo, po geslu: »Iz naroda za naroda!« Pozivljaj je slov. dijaštvo, naj širi svoje obzorje na podlagi slovanske kulture. Govoril je dalje gospod Poljanski, zastopnik (velikorúskega) dijaškega društva »Bukovina«, gosp. zastopnik maloruskega akad. društva »Sič«, in več dijakov, udov »Slovenije«.

Ob obćem navdušenju so navzoči peli »Hej Slovane« in več drugih slov. pesmij.

Vzgledujte se! Pišejo nam: Na misel nam prihaja sedaj slučaj, katerega je res vredno zabeležiti, da se vsaj deloma otme pozabnosti:

Poleg novega italijanskega otroškega vrteca pri sv. Ivanu prebiva uboga vdovica z sedmerimi otročiči, katerih starejši hčerki je trinajst let. Ta vdova ima dečka, godnega za otroški vrtec. Ne bi se bilo čuditi, ako bi ga mati poslala v bližnji italijanski otroški vrtec. Saj bi tam dobival kosilec in še obleko in obuvalo. Uboga žena pa ni storila tega, ampak je dečka privela v slovenski otroški vrtec. Češ: kako naj da svojega otroka tja tujim ljudem, ki ne umejo nje slovenskega jezika?! In čujte: o vpisovanju je še podarila goldinar za družbo sv. Cirila in Metodija. Mislim, da razmerno ni še nihče podaril toliko za družbo, kakor uboga udova Markuza! Ali naj dostavimo še kaj?!

II. slovenska umetniška razstava v Ljubljani se zatvori pojutrašnjim, ker potem dvorana v »Narodnem domu« ne bo več na razpolago. Opozarjamo torej vse one, ki žele videti to razstavo, naj ne zamude, ogledati si del naših umetnikov še teh par dni do 20. t. m. — V zadnjem času je posetilo razstavo več društev, nekaj srednjih šol in tudi več zagrebških žurnalistov.

Vseslovanska razstava v Peterburgu. Kakar znano, prirede Rusi leta 1904 v Peterburgu splošno vseslovansko razstavo (umetniško, obrtno, kmetijsko itd.). »Ruskij kružok« v Ljubljani je sklenil na svojem obćnem zboru 15. t. m., da prevzame vsa posredovanja med Rusijo in slovenskimi društvi ter posamičnimi podjetniki, ki se nameravajo razstave udeležiti. Oficijelno se seveda društvo te razstave ne more udeležiti.

S Proseka nam pišejo: Na Proseku se je na dan sv. Martina že več let održeval somenj — do lanskega leta. Lani pa je magistrat utesnil ta naš somenj s pretvezo, da je bolezen med prašiči, določivši ob enem dva nova somnja v isti dan: na Općinah in v Rocolu.

Če je potrebna »zaprtija« za prešiče na Proseku, potem ne umejemo, zakaj da ni potrebna v drugih okrajih okolice in v isti dan?!

Seveda se prodaja tudi drugih drobnarij in predmetov krošnjarstva! Ali če gospoča mislijo, da je že ta somenj preveč v naši okolici, kako to, da dovoljujejo gospoča nove somnje?! Ravno na Proseku ga hočejo odpraviti, da-si je ravno tu jako primeren kraj za 3—4 somnje, ki bi gotovo dobro vspevali. In to v eni od vasij te tržaške okolice! Zato bi moral biti vendar tudi naš slavni magistrat. Če nam že družega ne da, naj nam vsaj tega ne jemlje! In saj bi bilo to tudi obćini na korist.

Interesiranim domaćinom pa bi bilo svetovati, naj store primerne korake.

Prosečan.

Zopet nezgoda na openski električni železnici. Očevidec nam poroča, da je predsinoči, ko se je zadnji vlak vozil z Općin v Trst, pod Gairingerjevo vilo skočil s tira električni motor. Osobju pa se je takrat posrečilo motor ustaviti in preprečiti več nesrečo. Trudili so se potem do ponoči, da so motor spravili zopet na tir. Tukajšnji listi, ki so o vsaki stvari tako dobro obveščeni, so ta slučaj popolnoma zmolčali. Današnja notica v listu »Sole«, ki pravi, da se je sinoči ustavil na progi zadnji vlak, se gotovo nanaša na slučaj, ki se je dogodil predsinoči. »Sole« je bil brčkone krivo in pomanjkljivo obveščen.

Istotako se na ta slučaj nanaša tudi druga notica v rečenem listu, da je osobje železnice zapazilo med zobovi kamenje, kar ro da je postavila nezana roka, da povzroči katastrofo. Ta vest, ki jo je priobčil — kakor rečeno — tudi »Sole«, se je gotovo raztrosila z namenom, da se uvodoma omenjena nezgoda potaji.

Iz pred naših sodišč. Pred tukajšjim deželnim sodiščem moral je večeraj odgovor-

jati 48-letni, iz Trsta izgnani dninar Luka Kljun iz Nakla radi nevarnih groženj nasproti svoji ženi in prekršenja izгона. Obtoženec je težko bolan in je prišel na sodišče iz tukajšnje bolnišnice v družbi dveh postrežnikov. Obtoženec je trdil, da se ničesar ne spominja, ker je bil onega dne popolnoma pijan. Kakor pričja je bila pozvana tudi njegova žena, od katere je ločen. Po dolgem omahovanju se je slednjič vendar odločila, da ne bo pričala proti svojemu možu. Sodni dvor je obtoženca rešil obtožbe radi nevarnega žuganja, obsodil pa je obtoženca na sedem dni zapora radi prekršenja izгона. Sodnemu dvoru je predsedoval deželne sodnije svetnik Pederzoli.

Nadalje so bili pred tukajšnjim deželnim sodiščem na razpravi, kateri je predsedoval deželne sodnije svetnik Crusiz, radi tatvine obojeni: 23 letni dninar Josip Polusso iz Trsta na petnaeven zapor, 47-letni Jurij Košir iz Globelj na 6 tedensko ječo, poostreno z jednim postom, združenim zapretjem v posebno celico, 16 letna dekla Marija Jurinčič in Štrajana pri Piranu na jednomesečno ječo, poostreno jednim postom; 22-letni klesar Josip Štuka iz Komaa je bil obojen na 6 mesečno ječo, poostreno z jednim postom na mesec.

Dražba na kolodvoru. V četrtek dne 23. t. m. ob 10. uri predpoludne se bo v magazinu za oddajanje tovorov II. v drugem nadstropju kolodvora južne železnice vršila javna prodaja tovorov, ki niso bili dvignjeni. Predmeti, ki se imajo prodati, bodo pripoznani onemu, ki je največ ponudil. Dotičnik ima takoj položiti kupnino ter nemudoma odvesti kupljene stvari. Seznan istih je izločen v vestibulu kolodvora za osebe.

Dražba premičnih. V ponad., dne 20. okt. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnih: v ulici Baechi št. 5, hišna oprava; v ulici Aquedotto št. 23, hišna oprava; v ulici Sanità št. 8, hišna oprava; v ulici Media št. 30, lukni stroj; v ulici Montorsino, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 16.0 ob 2. uri popoldne 22.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 763. — Danes plima ob 9.54 predp. in ob 8.02 pop.; oseka ob 3.59 predpoludne in ob 4.5 popoldne.

Društvene vesti.

Plesni odsek »Telovadnega društva »Tržaški Sokole« nam naznanja, da prirejuje vsako nedeljo in praznik plesne vaje. O tej priliki vabi prijatelje plesa, da se v čim večem številu udeleže teh plesnih vaj. — Vstopnina za ude 40 stotink, za nunde 60 stot. — Začetek točno ob 5. uri popoldne.

»Trgovsko izobraževalno društvo« naznanja, da bo jutri, v nedeljo, ob 3½ uri popoldne pouk v slovensčini.

Nadzorniki »Delavskega konsumnega društva pri sv. Jakobu« opozarjajo zopet na izredni obćni zbor, ki ga sklicujejo za jutri, v nedeljo ob 4. uri popoldne v šolo pri sv. Jakobu.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija pridobila je gospica Marija Vatovec sledeče udinje: g. ce Dougan, Potočnik in Živc. Čast vrlim okoličanskim dekletam! V izgled naj bodo drugim, posebno pa onim gospicam učiteljicam, ki ne zmorejo borega goldinarja za našo šolsko družbo! — Na priporočanje g. ce F. je istej podružnici pristopila kakor udinja g. ce Olga Sedevečič.

Zavodu sv. Nikolaja so darovali nadalje sledeča gospoča:

Abram Josip vikar Trenta 10 K, dr. Pipuš v Mariboru 2 K, Janžekovič Vid, kapelan pri sv. Miklavžu 2 K, Penko T. v Lipici 5 K, Šjanec Alojzij kapelan 2 K, Dovnik F. vikar v Gorjem Gradu 5 K, Volbenk Sersajnik Tinje Koroško 5 K, Červ Fran vikar Grahovo Tolmansko 10 K, Čigon Karol, vikar Vojšćica v vzklikom: »Mal dar za blagi namen slavnega in vlekorišnega zavoda!« 5 K, Agata Jerič Trst 5 K, ga. Grohli nabrala na veselici v Klanecu 12 K 87 st., Jareninska dekleta v Jarenini nabrala 10 K, gospe: Bartol 3 K, Štoka Katinka 5 N, Ponikvar Karla 2 K, Legat c. k. kapelan v Sežani 5 K, Gulič Eliza 5 K, županja vo Trnovo Notranjsko 40 K, Benigar, Filipan 4 K, Renko Fran v Brezovici 5 K, Tavčar J. župnik na Dobrovi Javornik 5 K, gosa Čampa 2 K.

Plesni odsek »Trgovskega izobraževalnega društva« naznanja členom in prijateljem, da se jutri dne 19. t. m. prične pouk sestavljenih plesov, t. j. četrtorke in »suličarjev« (lanciers). Vaje za začetnike začne točno ob 5. uri popoldne ter bodo trajale do 6. ure. Prostor: Slovanska čitalnica, ulica sv. Frančiška št. 2.

Jutri bo v Lonjerju veselica društva »Zastava«. Začetek ob 4. uri popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Zakup užitnine.** O zakupni pogodbi užitninskega davka na vino, mošt in meso za leto 1903, mogoče še za leto 1904 in 1905, z užitniki podvrženimi strankami zakupnega, ob enem davčnega in sodnijskega okraja Komen, bo razprava dne 10. novembra t. l. ob 9. in pol uri popoldne v občinski pisarni v Komnu, na kateri razpravi naj se zagotovo suidejo užitniki podvržene stranke omenjenega okraja.

Zakupna svota znaša za
vino in mošt . . . 17.200 K
za meso 2.200 ..
Skupaj 19.400 K

× **Nesreča ali zločin?** Brzovlak, ki odhaja iz Trsta ob 7:45 uri zvečer in prihaja v Pulj ob 11. ponoči, imel je, ko je došel pred sinoči v Pulj, 35 minut zamude. Pripeljal je namreč brzovojnega nadzornika železniške proge od Divače do Pulja, Petra Trobeca — težko ranjenega. Trobec je imel strto glavo. Prišel je namreč pod vlak med Kanfanarom in Sv. Petrom v Šumi. — Sodi se, da je bil morda vinjea in je na progi zaspal. Po tem, kar je izpovedal dotični strojevođa, pa bi se dalo tudi sklepati, da je bil Trobec ubit od zločinke roke.

Nesrečni Trobec je včeraj, ob 8 1/2 uri zvečer, umrl v puljski bolnišnici po groznih mukah.

× **Iz Kubeda v Istri** nam pišejo: Kakor že objavljeno v Vašem cenjenem listu, namenilo je naše pevsko-bralno društvo »Skala« prirrediti vrtno veselico že dne 12. t. m., a ni se mu posrečilo. Jeli smo ravno pripravljati prostor za veselico in pričelo je liti in liti, tako, da smo bili primorani odnehati z delom. Čakali smo zastoj lepega vremena. Primorani smo bili torej prenesti našo veselico, ki se bo, ako bo le vreme pripuščalo, vršila četrto nedeljo dne 26. t. m. Ker bo to prva veselica našega društva, naddejamo se obilne udeležbe.

Odbor.

Vesti iz Štajerske.

— Še nekoliko gimnazijske statične stike iz Celja. To smo že povedali, da se je v prvi razred slovenskih vsoprednic v Celju letos vpisalo 77 učencev, v I. razred nemškega gimnazija pa 20. (Pa še te so zbornali od vseh krajev sveta). Štirikrat toliko je torej letos na novo vstopivših slovenskih, nego pa nemških učencev. Že to dejstvo kriči tako, da bi je morala slušati vsaka naučna uprava, ako je le za eno samo nijanso manje gluh. — na obe ušesi, nego naša avstrijska naučna uprava za vse kulturne potrebe našega naroda!

Ta statistika nam pravi dalje, da je letos tudi na nemški viši gimnazij v Celju prestopilo več Slovencev, nego pa Nemcev! V peti razred je namreč prestopilo 27 Slovencev in le 17 Nemcev. Število slovenskih dijakov na višem gimnaziju pa bi bilo še mnogo več, ako bi se mnogi ne bali!! A vzrok, zakaj se boje, je zopet karakterističen za — politični zistem v Avstriji. Le predobro znano je namreč, da so nemški profesorji silno strogi in pristranski nasproti našim dijakom, z nemškimi pa so mili!! A vzrok temu? Je-li v ciljih, po katerih mora stremiti pouk? Je-li pedagogične ali didaktične navedbe? Ne — vzrok je narodne in politične navedbe! V prvo deluje tu narodna simpatija oziroma antipatija, v drugo strah, da bi se število nemških dijakov ne krčilo! Zato negujejo in pestujejo te posledaje.

Odgovor na vse to pa more biti le eden jedini: neizprosno zahtevanje slovenskega višega gimnazija v Celju!

— **Dame-varvanke celjskih pan-germanov.** Ni dolgo temu, ko je »Deutsche Wacht« v Celju silno zasramovala nekega Slovenca in mu čitala surovost, ker da je kakor ropar pretepal neko damo. Nemškurnarji so spravili stvar tudi pred sodišče. Vr-

šila se je sodna razprava in slovenski »surovež« je bil oproščen.

Minoli terek pa se je zopet vršila sodna razprava; pa ne na okrajnem, ampak na okrožnem sodišču, in ne proti kakemu slovenskemu surovežu, ampak proti — tisti dami!! Konec tej razpravi pa je bil malec drugačen: od slovenskega »suroveža« žaljena nemška »dama« je bila obsojena na šest tednov ječe!! In jako zanimivih stvari je prinesla razprava; da je »dama« imela že večkrat posla s policijo in da je radi grdega vedenja izgnana iz Maribora.

Celjski Slovenci morejo tamošnjim pan-germanom prav iz srea prepuščati protektorat nad takimi — »damami«!

— **Zastrupljanje narodnega življenja.** Bivši deželni poslanec dr. Rosina ni hotel več prevzeti kandidature za ljutomerski okraj. Ker pa so le pritiskali naj bivši poslancitovariši, načelnika političnih društev v Ljutomermu in Ormožu, in še posebej kanonik dr. Mlakar (katerega je dr. Rosina smatral najkompetentnejšim zastopnikom duhovščine), češ, da se z njegovo kandidato najlaglje vzdrži disciplina v okraju ljutomerskem, se je dr. Rosina slednjič udal in je odstopil od svojega sklepa.

A potem se je zgodilo nekaj, kar bi človek — z ozirom na označena dejstva — smatral za izključeno. Proti tej kandidaturi so začeli intrigrirati tako v »Narodu« in »Slovenecu«, in smo torej zopet doživeli prizor, kakoršnjih nam prinaša sleherai dan, odkar divja grdi boj na Kranjskem, to je: poskus s Kranjske, da bi zastrupili tudi življenje obmejnih Slovencev! Strup mrzaje in cepljenja naj bi razjedal naše vrste tudi ob mejah, tam, kjer krvavo treba, da je organizacija krepka, zdrava, jedinstvena.

Gospodje na Kranjskem z desne in leve morejo biti zadovoljni, ker plemeniti trud jim je lepo vspel. V zadnji »Domovini« priobčujuje namreč dr. Rosina izjavo, v kateri opišuje zgodovino svoje kandidature in pridodaje tako le:

»Prepričan sem, da bo bodoče zasedanje štajarskega deželnege zboru odločilne važnosti za štajarske Slovence. Zato pa želim, da ima vsak deželni poslanec popolno zaupanje vsaj svojih volilcev in svojega naroda. In da se umaknem temu zahrbitemu slovenskemu napadanju, ki bega volilce na korist našim narodnim nasprotnikom, preklicujem svojo kandidato za ljutomerski volilni okraj ter prosim volilce, da si izbero drugega kandidata«.

G. dr. Rosina pravi sicer v zaključku, da mu je le všeč, da so mu gospodje se svojim vedenjem omogočili, iznebiti se nezahajenega bremena, ali oni, ki z rodoljubno skrbjo gledajo na zastrupljene razmere na Kranjskem, ne morejo ostati indiferentni vsprito poskusov, da bi se ta strup prenašal tudi na perferijo.

Razne vesti.

Rudeč nos. Gotovo je mnogo ljudij, ki bi bili iz srea hvaležni onemu, ki bi jim ponudil lek proti — rudečici na nosu. Tak lek priporoča neki dr. Bruk v listu »Semaine Medicale«. Res je sicer, da proti kroničnemu rdečilu ne pomaga tudi ta lek, ali začasno vendar le odstranja rudečico. Nasvetovano sredstvo se rabi v obliki obkladkov. Na rudeče mesto se privije obkladek, namočen v benzinu, ki v nekoliko minutah odstranjuje rdečilo in polepšava teint. Beazin ne škodi koži in se ga more torej rabiti v ta namen.

Brzovojna poročila.

Demisija ministra Spens-Bodena.
DUNAJ 18. (B.) »Wiener Zeitung« objavlja nastopni najviši ročni pismi:

»Ljubi pl. Koerber! Dovolivši Svojemu ministru za pravosodje, Alojziju baronu Spens-Bodenu, zaproseno milostao odpuščenje od službe, poverjam Vam do nadaljne odredbe vodsivo Svojega ministerstva za pravosodje.

Dunaj, 17. oktobra 1902.

Fran Josip I. r.
Koerber I. r. c.

»Ljubi baron Spens-Boden! Ker Vam zdravstveno stanje v Moje obzaloavanje ne dovoljuje več, da bi težavnim nalogam Svoje službe z navadno gorečnostjo ustrezali, čutim nagib, da ugodim Vaši prošnji in Vas v milosti odpuščam iz službe Svojega ministra za pravosodje ter odrejam ob enem Vaše

vsprejetje v trajni mir. Nočem pa, da bi se ločili iz državne službe, ne da bi Vam pripoznal bogate zasluge, ki ste si jih pridobili v svojem dolgem službovanju ob težavnih okolnostih, izlasti kakor namestnik Moje mejne grofje Moravske ter Vam podeljam v znak Svoje trajne naklonjenosti veliki križ Svojega Leopoldovega reda.

Dunaj, 17. oktobra 1902.

Fran Josip I. r.
Koerber I. r. c.

Štrajk na Francozskem.

PARIZ 18. (B.) Občno zborovanje združenih metalurških delavcev, ki se je vršilo sinoči, je sklenilo dnevni red, s katerim pozivlja delavce v premogovnikih, naj vstrajajo v štrajku, in se združenje obvezuje, da bo podpiralo te delavce materijalno in moralno.

Poslano.*)

Gospodom

Petru Može tu, Ušaju, Primožiču, Prelogu in Beseinjaku.

Na Vaše »Poslano« v predvčerajšnji »Edinosti« odgovarjam le toliko, da je isto nezmislno ter nosi na sebi znak hudobnega nastolevajuja za strmoglavljenje sedanjega društvenega odbora; da Vam pa pojde to laglje, izjavljam, da se s tem odpovedujem vsakemu nadaljnemu delovanju v društvenem odboru, oziroma odseku.

S. Skrinjar,
sklicatelj odseka.

Za članke pod tem naslovom uredništvo ne odgovarja.

Spretnega stenografa

sprejme takoj v svojo pisarno
Dr. Matej Pretner, odvetnik v
Trstu, Via Cassa di Risparmio 7.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tvarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registрована zadruga z omejenim poroštvom.
ulica S. Francesco šte. 2, I.
Telefon 952.

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če
tudi ni ud zadruge in se obrestujejo po 4%.
Rentni davek od hranilnih ulog plačuje
zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.
Posojila dajejo se samo zadrudnikom in sicer
na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%
na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od
3—4 popoldne.
Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah
ob nedaljnih in praznikih je urad zaprt.
Poštno hranilnični račun 816.004.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
— T R S T —
TOVARNA: ZALOGA:
Via Teau, Piazza Rosario št. 2
vogal, (šolsko posloppje)
Via Limitanea in Via Riberga št. 21
Telefon št. 870.
Velik izbor tapetacij, zrcal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načelih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČRNIK LASTNI IN FRANKO
Predmeti postavio se na par obrod
a" železnico franko

Birma!
Velika prilžnost za nakup obleke
za dečke
Salarini
Ponte della Fabra št. 2.
Vabim cenjeno občinstvo, da bla-
govoli obiskati moje prodajalnice:
Ponte della Fabra št. 2. (vogal ul.
Torrente), ulica Poste nuove št. 3.
„Alla Città di Londra“ (na voglu
ul. Carintia, zraven tiskarne „Edi-
nost“) in v ul. Torrente št. 26., I.
nadstropje.

Čudovita novost!
325 komadov za 2 gld. 20 nvč.
Ena krasna ura točno idoča z verižico, 2 letno jam-
stvo; 1 čudovita magična laterna s 25 krasnimi
podobami; 1 najnovejša broša; 1 lepa špila za sra-
vato; 1 krasen koljer iz orientalskih bisero, modern
kinč za dame; 1 najfinjša novčarka; 1 eleganten
ustnik od jantarja; 1 garnitura gumbov iz double
zlata s patent. zaporkami; 1 najfinjši žepni nož od
niklja; 1 najf. toiletno ogledala z belg. stekla v
etviju; 20 komadov za dopisovanje in 200 raznih
rečij, ki so d. mu zelo koristne. Vseh teh 325 pred-
metov, med katerimi je suma ura toliko vredna, po-
šilja po poštnem povzetju le za gld. 2.20
S. KOHANE, KRAKOV Pf. 944.
Za kar ne ugaja, se denar povrne.
Izveleček priznalnih pisem:
Enako pošiljatev kakor g. Storfjerju, pošljite tudi
meni. Spoštovanjem ERNEST KLEIN Sp. Viktor
(Bukovina), parna žaga.
Za Vašo pošiljatev se Vam toplo zahvaljujem.
Pošljite mi še 1-2 steklenih podob. Spoštovanjem G.
I. KALEG St. Vid n. G. (Koroško).

Alojzija Galperti
nasl. Fr. Hitty
TRST, -ul. Barriera vecchia 13-TRST.
Zaloga snovij za moške
iz tu in inozemskih tovarn.
Perilo — Platnina — Ple-
tenine — Pleteno spodnje
zimsko perilo.
Izbor drobnarij.
Sprejema naročbe za obleke po
meri.

Epilepsija.
Kdor trpi na omotici, krču
in drugih nervoznih stra-
steh, naj zahteva o tem
knjižico. Vdobja se brez-
plačno in franko v Schwan-
nen-Apotheke Frankfurt a. M.

FERDO GUŠTINČIČ
klesarski mojster
TRST (via Giuliani II) — BARKOVLE (zraven pokopališ):
Izvršuje vsakovrstna in najfinija orna-
mentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spo-
menike, kipe, poprsja. — Razna dela iz
mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi
slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih
itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem
domu« v Barkovljah.
Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).
Žage na motor.
Cene po pogodbi in jako nizke.
Priporočuje se slav. slovenskemu občin-
stvu za obile naročbe udani
Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

Službo organista
je oddati s 1. novembrom
v Barkovljah.
Daljnja pojasnila daje župni
urad v Barkovljah.

JAKOB KLEMENC
zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.
priporoča častitim svojim odjemalcem svojo prodajalnico, preskrbljeno za jesen in zimo z vsemi manufakturnimi predmeti, združeno s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka
kompl.
Havelok nepremojljiv
od 10 do 16 gid.

Velik izbor
suknena in bombažna
blaga za moške, obleka
srcaje iz žide in voln,
lawn-tennis, platna
itd., zapeljiv, ovrat-
nik, perila za moški,
ovratnik v vseh barvan
in formah, nogovih
rat, jopice vseh vrst
posebno za tauriste iz
Kolesarje, modni
predmeti, rokovic i
nitij in kože ter dežni
kov in solčnikov.

VELIK IZBOR

narodnih in avstrijskih zastav in trakov
za vence v različnih barvah.
Vse po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se uzorci vseh vrst z dotičnimi
cenami, poštnine prosto

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih
in vseh ženskih boleznih, kakor: ne-
rednosti v perijodi, krvavenje, beli tok,
neredna lega maternice itd., kakor sploh
v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od
9-11 in od 2-4.

Anton Skerl

mehanic

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konku-
rence.

Specijaliteta:

Priloge za točnje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se proda
jajo vsi predmeti tudi na mesečne obrtke.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli
lekar
dvojni zalažnik Nj. sv. papež
Leona XIII.
v Ljubljani.

Potrjujem prejem ste-
klenje Vaše tinkture za želo-
dec, katero morem naj-
topleje vsakomur priporo-
čati, kajti rabim jo že od
leta 1878 in zmiraj mi je
kot izbornu učinkujoče zdravi-
vilo služila pri želodčnih in
črevesnih boleznih.

Krmin, 15. maja 1897.
Miroslav Leitner,
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želo-
dec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne
bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z
lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želo-
dec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni
bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel prof Strasoldo.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri,
Dalmaciji, Pimorskem, Goriskem in Tol-
minskem po 30 stot. steklenica.

Varstvena znamka: **SIDRO**.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine
blažiče mazilo; dobiva se po
80 stot., 1.40 K in po 2 K po
vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod pri-
ljubljene domačega zdravila naj
se pazi edino le na originalne
steklenice v zavitkih z našo var-
stveno znamko „SIDRO“ iz
Richterjeve lekarne in le tedaj je
gotovo, da se sprejme originalni
izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi

I. Elizabettine ulice 5.

V novi trgovini F. PIANO

Piazza della Borsa št. 4 (vis-a-vis Tergesteo)

jutri razstava

jop, plaščev, pelerin in vsakovrstnih konfekcij
najnovejšega kroja za dame in deklice.

Svile, volneno blago, barhenti za obleke in blouse.

Bogača zaloga pogrinjal, zagrinjal raznih preprog i. t. d. najno-
vejše vrste po najnižjih cenah.

Na zahtevanje se pošlejo na deželo vzorci. Naročbe, ki se izvrše z največjo točnostjo
in natančnostjo, se pošiljajo franco ako znašajo 20 kron.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2% — večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5% —
Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. Rentni davek plačuje
zadruga sama.

Posojila daje na poročstvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih
obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.

Zadužniki vplačujejo vsak za delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po
zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. avgusta 1902:

Deleži: a) podpisani	K 1.231.200—
b) vplačani	604.989-58
Dana posojila	1.354.212-28
Dopolnilni zaklad	209.177-16
Vloge	568.867-99

ANNINGER & C. O

OROŽJE, MUNICIJE.

PREDMETI ZA LOV IN DVOBOJEVANJE.

ZALOGA VŽIGALNE VRVICE ZA MINE.

TRST. — Via S. Nicolò št. 7. — TRST.

Na zahtevanje se pošilja cenik brezplačno in poštnine prosto.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Odlikovana
1894.

1891.

Odlikovana
1894.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn

ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva

Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večšimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh
slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolje izurjenimi tapetarji, tako, da lahko
prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebiranje vil,
pienočiče, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeša), strgarskih in rezljarskih izdelkov, za izdelova-
nje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, korničev in vseh drugih
mizarjskih potrebščin.

Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z
to napravljene pečeh, ter se tvrdka drži gesla: **Solidnost in točnost v postrežbi.**

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjaviti: **Doljak — Solkan.**

Jedina patentovana zmes, pripoznana glede trpežnosti za tlakovanje, je

LEGNOLIT.

Najbolj udobno. Jamstvo 10 let. Paziti je na ponarejanja, ki provzročajo podove prašne,
krhke, nepravilne in podvržene razpokam.

Vzorci, cenike in proračune pošilja brezplačno in franco

LEGNOLITH C. O v TRSTU, ulica Nuova št. 14.

Castim si naznaniti slavnemu ob-
činstvu, da sem otvoril novo

prodajalnico jestvin

v ulici Stadion št. 25.

Prodajalnica je dobro asortirana z
vedno svežim blagom, kakor: kavo,
sladkorjem, rižem, moko, milom in sve-
čami. Nadalje imam v zalogi pristne
testenine iz Napolja, Bolonje in Trsta.

Posebnost: testenine z jajci.

Izbor likerjev, vin v buteljkah, bi-
škotov odlikovane tovarne Gatti v Trstu.
Suho meso.

Za obilne naročbe se uljudno pri-
poroča

Josip Perovšek.

Zahtevajte povsod

voščilo (biks)

v korist družbe sv. Cirila in Metoda

se dobi pri sled-čih gg. trgovcih: Emil Cumar Trst
in Opčine, Vekoslav Plesničar ul. Stadion, Ivan
Tomažič Barr. Vecchia, Ivan Prelog Barr. Vecchia,
Josip Urđich ul. Stadion, Matej Millonig ul. Ghega,
v okolici: Fran Šuman, Anton Sarcin v Skednu;
Skapin in Pirich, Anton Bak, Stanko Godina, Svetko-
Hanibal Škerlj pri sv. Ivanu; Ivan Cergol, Colognati
Ben., Josip Pertot, Anton Brumat v Barkovljah; Jaka
Štoka na Kontovelju, Josip Gustinčič, Ivan Seles pri
sv. Križu, Ivan Fr. Mahnič v Bazovici.

Glavna zaloga:

tvrdka J. Drufovka v Gorici.

M. Aite

trgovina z manufakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj.
odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo
kakor tudi povečala prostore s tem, da je
ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato,
da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam
cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno
blago najbolje kakovosti in najmodernejše iz
preih tovarn, posebno pa snovi za moške in
ženske obleke, srcaje, ovratnike, ovratnice, tu
je velikanski izbor platnena in bombažna
blaga, prov in prtičkov ter vsake vrste perila,
bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilene
raznoverstni okraski za šivilje in kitničarke
Velikanski izbor snovij za narodne zastave in
trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke
po meri, katere izvrši najtočneje in najnatan-
neje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

Prodajalnica obleke,

ki se je nahajala na trgu Zonta je
preložena v

ulico delle Acque št. 12.

(zraven g. Jakoba Perhavec nasproti kavarne Central)

Prodaja moških in ženskih oblek
ter drobnarij za krojače in šivilje.

Svojim rojakom se toplo priporoča
za obilen obisk

Vilko Tosti.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,
v Gorici

Gospiska ulica hšt. 7., I. nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentn.
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopo-
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1.263.563
Poštno-bran. račun št. 837.315.